

NASA KOTO NÍ MAA NÍ NUU JA I'NÍ VERANO

NDA
KIVI JA
I'NÍ

Ta i'ní ñati 82°F axi kua' aka, kuu sa'a ja kundo'o yo kue'e ja ka'ni, kati niñi nuu minki axi ja kuu yo

KACHI TU'VA TI I'NÍ SATUNI

Kachi ta kui'ní vi'i ka 95°F nuu viso uu kivi dias AXI vi'i ka 100°F nuu naani kivi.

YA'A KACHI NASA KUU JA KUI'NÍ

SATU'VA NÍ MAA NÍ JA KOO I'NÍ NDA VE'E JA NDÍKO NUNE JI

NDESAA I'NÍ

– Nasa i'ní tu kita'an ja i'ní ji yoko ndute.

AIRE ACONDICIONADO SKÁKU JI ÑAYIVÍ

Nuu ñuu Neva York, nda ñayiví ja ji'i ji ja siki ja i'ní kuu siki ja nduu na aire acondicionado ji.

TU'UN JA KÁNUU

- Ndukú ní in nuu iyo aore acondicionado.
- Ko'o tuni ka ní ndute.
- Ma sa'a ní tiñu vee tava'a ní tú ni kuu ka 11 a.m. ji nde ka 4 p.m.
- Ku'un ní sa'ma ko'lo ji ja ndiyaa.
- Tee ní nuu aire acondicionado ní 78°F axi "Low Cool" (ndíko jaku).

TÚ NDUU NEVA'A NI AIRE ACONDICIONADO, KUU SA'A NÍ NDA TIÑU YA'A:

- Kua'a ni nuu ndee in amigo ní axi in ta'an ní ja neva'a aire acondicionado.
- Kua'a ní nuu katí.
- ¡Ko'o ní ndute!
- Kuchi ní jín ndute vijin.
- Nakasi ní persiana ventana ní.
- Ma kuetiñu tuni ní horno estufa ní.

¿A NDUU IYO ÑATI IN VE'E JA NDÍKO?

Kua'an ní nuu in biblioteca, nuu in tienda, nuu parque, nuu museo, nuu piscina axi nuu ve'e ja katí kututu ñayiví.

NASA KOTO NÍ MAA NÍ NUU JA I'NÍ VERANO

KUNDE'E NÍ NDEKUU JA IYO YIKA NUU NDEE NÍ

Nda ñayiví ja nuu na aire acondicionado neva'a ji ve'e ji de ndo'o ji nde ni in nda kue'e ya'a:

JA SATIÑU XINI

Ansiedad ji depresión - jiko xini
Esquizofrenia - ji'i yuku inu

KUE'E XEEN

Presión arterial alta - jenkuiñi anu
Diabetes - EPOC - Asma

ÑAYIVÍ JA YIKA NUU JA I'NÍ

Ñee ji suchi luli - ña'an ñu'un se'e
Ñayiví ña'nu - ñayiví ja nduu kuu kanda ñama

Iyo saba tatan ja nduu je'e
ji tu'un ja kuni ní ja sama
ja i'ní de sukua koto ní
maa ní, suni sa'a ja yichi ka
ní ndute.

KUNDE'E NÍ TÚ KUITA SIKI JA I'NÍ TUNI

Tú i'ní tuni kuu ka'a ñayiví. Tú nde'e ní ja yika ndo'o, ñama ndukú ní in médico.

Kuita siki ja i'ní

- Kunee nuu ji jiko nuu
- Kee tuni táan
- Ndiyaa ñii ji vixe tuni
- Kava ini
- Ñama kandaba anu ji kuita
- Ndo'o kue'e nandee

NAGUA SA'A

- Kua'a ní nuu katí ji nuu iyo aire acondicionado.
- Ko'o ní ndute (electrolitos) tú nduu naa ini ní.
- Kuchi ní ndute vijin axi kuatiñu ní in sa'ma víjin.

Ja i'ní

- Ku'u xee xini
- Nduu kee táan
- I'ní yiki kuñu
- Kava ini ji nujan
- Ñama ji ndakui ndava anu
- Naa ini, xte'en nuu axi naa xini

NAGUA SA'A

KA'AN NÍ NUU 911. Xndíko ní ñayiví iini kenda ja chindeé nuu ji.

JA KUETIÑU

Kunde'e ní nuu climate.cityofnewyork.us
tágua ndani'i ní tu'un siki (nasa jini tú yika
nuu ja i'ní, in mapa nasa i'ní ñu'un) ji ja kuu
kuetiñu ní tágua koto ní maa ní.

NASA KOTO NÍ MAA NÍ NUU JA I'NÍ VERANO

Tágua koto ní ñayiví ñuu ní iini sa'a ní tiñu tave'e, koto ní ja i'ní de sukua "kundee ní nuu ja i'ní" sa'a ní nda tiñu ya'a tágua koto ní ja i'ní:

KANI INI NAGUÁ SA'A

¿A sa'a tiñu ya'a nuu ite tave'e, nuu ñu'un axi nuu ñutí AXI sa'a nuu piso cemento axi chapopote?

¿A kata je'e, kunu, axi naani inka tiñu AXI sa'a tiñu nuu ndute?

! **Nda piso ja lee axi ja iyo pavimentado saa tuni ji de nduu ndíko ñama ji vese ni kuaa.**

! **Nda ejecicio ja sa'a ta i'ní sa'a ja ndo'o ka kue'e ka'ni.**

TA SA'A NDA TIÑU YA'A

- Ko'o ní ndute ji kunimani ní ndute nuu ñayiví.
- Ma sa'a ní ejercicio axi na inka tiñu ve eta i'ní.
- Natatú ni nuu iyo kunda'vi axi nuu iyo aire acondicionado.
- Kakin ní in ve'e buu kisa'vi ní, ji suni kani ní ndute nuu kuu sachíín ní maa ní.

SA'A NÍ NDA TIÑU YA'A TA I'NÍ:

Ta ncha'a kije'e:

- Kachí nuu ñayiví ñuu ní ja na chi'in ji sivi ji nuu programa Home Energy Assistance Program (HEAP, chindeé ja chunaa nuu ñu'un ve'e ní) nú ni kije'e tiñi ya'a.
- Xtu'va ní ñayivi ñuu ní nasa kuni ji ja ndo'o ji kue'e ka'ni.
- Sa'a ní in mapa nuu iyo nda ve'e nuu kuu kisa'vi ñayiví ta i'ní satuni ini ñuu ní tágua sukua ma kundo'o ji kue'e ka'ni.
- Nachu'un ní ñutu tágua sa'a kunda'vi.
- Nú sa'a ni tiñu tave'e va'a ka ja sa'a ní ta ne'en axi ta ja ni ñini.

Ta ja i'ní:

- Koto ní ta'an ní, vecino ní ji amigo ní.
- Sa'a ní in nuu katí nuu kuu kisa'vi ñayiví ñuu ní.
- Skutenuu ní ndute jín bote reciclabl, sa'ma vixe, toalla ja chisa'vi nuu kandii ji nda paquete electrolito.
- Kaji ní fruta ji verdura ja yi'i ndute tágua nduu katí ini ní.